

MALÚ PIEDRABUENA □ Kuća Batlló (Casa Batlló), Barcelona

Projekt kulturalnih posjeta

Brojne faze restauracije zgrade koja ima status kulturne baštine zahtijevale su znatna financijska sredstva koja su joj dodijeljena kao iznimno vrijednom, no neiskorištenom arhitektonskom i kulturnom dobru goleme vrijednosti. Konačno su od 1996. započele prve ekonomski orijentirane aktivnosti koje su se odnosile na iznajmljivanje dvorana za različita događanja.

Kuća Batlló je već 2000. i 2001. bila ugledni domaćin najvažnijih gradskih događanja. Potražnja za unajmljivanjem njezinih dvorana bila je velika. U Barceloni su se organizirale brojne proslave vezane za 150. obljetnicu rođenja Antonija Gaudija, a gradska uprava Barcelone je 2002. godinu proglasila *Međunarodnom godinom Gaudija*.

sl.1. Kuća Batlló, glavna fasada
© Casa Batlló, 2010.

sl.2. Krovnište
© Casa Batlló, 2010.

sl.3. Krovna terasa
© Casa Batlló, 2010.

Kuća Batlló bila je pozvana da se pridruži Vijeću za promociju *Međunarodne godine Gaudija* i obvezala se otvoriti svoja vrata kulturalnim posjetima (događanjima). Jednako su postupila i druga arhitektonska zdanja koja nikad ranije nisu bila otvorena za širu javnost. To se, nasreću, dogodilo upravo u trenutku kad su pročelje i većina unutrašnjeg dijela zgrade bili obnovljeni, tako da je Kuća za novi projekt zasjala u punom sjaju.

Pri donošenju odluke promišljalo se o utjecaju koji bi nova djelatnost mogla imati na postojeću. Bili su potrebni reorganizacija i veliki napor kako bi se uskladila djelatnost iznajmljivanja dvorana za događanja s novom djelatnošću kulturalnih posjeta, uzimajući u obzir da bi takva situacija bila samo privremena. Kuća Batlló

sl.4. Dvorište svjetala
© Casa Batlló, 2010.

Približavanje i suradnja s najvažnijim lokalnim, regionalnim i državnim turističkim upravama bili su od presudne važnosti da Kuća Batlló kao spomenik kulture i turistički zanimljivo mjesto ostane uključena u promotivne djelatnosti na lokalnoj i međunarodnoj razini.

oslanjala se na poticaj da se Gaudíjeva djela otvore za javnost samo tijekom *Međunarodne godine Gaudíja*.

Tada još nitko nije mogao predvidjeti kakva će se pokretačka snaga stvoriti, snaga koja će u nebesa dizati našeg majstora, najgenijalnijega katalonskog arhitekta svih vremena i te odrediti naš grad mekom urbanog turizma.

Potkraj 2001. godine, nekoliko mjeseci prije otvorenja, intenzivno se radilo na osmišljavanju sadržaja kulturalnog posjeta. Proučavali su se razni prijedlozi za scenarij audiovodiča, utvrđivala se nabavna vrijednost opreme, radilo se na dizajnu odore zaposlenika, raspoređivalo se osoblje po dvoranama, uređivao se muzejski dućan i oblikovali suvenirni za prodaju u njemu, tražili dobavljači i proizvodi. Nadalje, osmislio se najprikladniji pristup u unutrašnjost kuće i adekvatna signalizacija kako bi se izbjegle gužve. Osposobljen je odgovarajući prostor za prodaju ulaznica, nabavljen informatički sustav za dućan, te usklađen sistem telefonske prodaje ulaznica i upravljanje terminalom blagajne...

Približavanje i suradnja s najvažnijim lokalnim, regionalnim i državnim turističkim upravama bili su od presudne važnosti da Kuća Batlló kao spomenik kulture i turistički zanimljivo mjesto ostane uključena u promotivne djelatnosti na lokalnoj i međunarodnoj razini.

Tome su uvelike pridonijeli privlačni i odlično dizajnirani turistički proizvodi koji privlače tisuće turista. Možda je najbolji primjer turistički autobus s autobusnom postajom u blizini same Kuće Batlló.

Međunarodnoj popularnosti Kuće Batlló znatno su pridonijela monografska izdanja na različitim jezicima, počevši s izdavačkom kućom Triangle Postals, koju su slijedile mnoge druge.

Istraživanje najčešće korištenih turističkih vodiča, tiskanih u raznim zemljama turistički usmjerenih prema Barceloni, bilo je dugotrajno. Kad smo je otvorili za kulturalne posjete Kuća Batlló je u vodičima opisivana kao zgrada zatvorena za javnost, znači, zatvorena za posjete. Većina novih vodiča koje smo otkrivali hirovito se izdavala, tako da zadatak osuvremenjivanja informacija nije bio lagan.

Stoga i danas, kad smo na vrhuncu komunikacijske globalizacije, nemamo povjerenja u bezbrojne internet-ske stranice koje nude turističke i kulturne informacije. Iako je širenje informacija poželjno, s druge je strane nužno kontrolirati upotrebu naših fotografija i paziti na aktualnost informacija.

Nakon proširenja izložbenog prostora 2004. godine prema tavanskom prostoru i terasi, (na koje se penje stubištem iz dvorane svjetla) bilo je potrebno poraditi na obnovi i procjeni nove audiovizualne opreme kako bi se sadržaj posjeta obogatio. Spomenuto proširenje površine za posjetitelje pridonijelo je kvalitetnijoj mogućnosti kretanja posjetitelja unutar kuće; tako se bolje mogla istaknuti osobitost toga arhitektonskog dragulja: dotad nepoznata zona s nužnicima, kat u mediteranskom stilu na kojemu svatko može uživati u uzvišenosti paraboličnog luka gipsanog svoda, s igrom svjetlosti i

Iskustvo svih ovih godina omogućilo nam je da saznamo tko je, odakle dolazi i koje aktivnosti najviše vrednuje naš posjetitelj.

sl.5. Dvorišni prostor unutar stambene kuće, I. kat, Planta Noble © Casa Batlló, 2010.

obicima ingeniozno obrađenih zavojitih stuba koje se na kraju spajaju s velikom terasom. Taj je otvoreni prostor pod vedrim nebom okičen lijepim rasplesanim dimnjacima u četiri reda, iza zmaja na kruni pročelja sa strane glavne avenije.

Iskustvo svih ovih godina omogućilo nam je da saznamo tko je, odakle dolazi i koje aktivnosti najviše vrednuje naš posjetitelj. Prvih smo godina pokušavali aktivno sudjelovati u svetkovinama katalonskog zaštitnika Sant Jordija

(Sveti Juraj), u narodu vezanoga za simboliku pročelja općenito. Željeli smo da u Kući Batlló, kako to zahtijevaju običaji, ima knjiga i ruža,... ali ipak, naši su posjetitelji ponajprije turisti koji ne sudjeluju u značajnijem broju u tim svetkovinama. Iako s nostalgijom gledamo na prodaju knjiga i ruža za Sant Jordija, ipak ćemo se poštediti toga posla.

Kako već godinama svjedočimo priljevu posjetitelja u različitim vremenskim razdobljima, tako već unaprijed

sl.6. Planta Noble
© Casa Batlló, 2010.

Od 2005. do danas Kuća Batlló pripada svjetskoj baštini, zajedno s drugim Gaudíjevim djelima. Osim toga, tijekom svih ovih godina nakon otvorenja za javnost Kuća Batlló se dokazala ne samo svojom umjetničkom vrijednošću već je poslužila i kao model privatnog upravljanja bez ikakvih javnih ili privatnih subvencija.

možemo predvidjeti dane s većim ili manjim brojem posjetitelja. Početna pretpostavka o broju posjeta Kući Batlló daleko je nadmašena. Tako je godinu dana nakon otvorenja kuće postalo neophodno produžiti radno vrijeme, a potom je zbog velikog interesa povećan i prostor za posjetitelje.

Više od osam godina nakon prekretnice 2002., *Međunarodne godine Gaudíja* i otvorenja za posjetitelje, a zahvaljujući i postignutim priznanjima, međunarodnim nagradama i procvatu grada, Kuća Batlló i dalje budi emocije i opstaje sa svom svojom čari živuća svjetska baština.

Znajući da turizam, više od bilo kojeg drugog sektora, ovisi o nepredvidivim činiteljima, uvijek postoji nepovjerenje s kojim se treba suočiti. Međunarodni terorizam, prirodni i vremenski uvjeti, nedostatak zračnog prometa, štrajkovi i ekonomske neprilike čimbenici su koji otežavaju dobro upravljanje te mogu ozbiljno ugroziti kvalitetan rad muzejske djelatnosti.

No, ono što ne ovisi o vanjskim faktorima jest činjenica da ćemo nastaviti raditi s entuzijazmom. Kritičkim ćemo pristupom poboljšati sve što je moguće da bismo tako aktivno sudjelovali u turističkoj promociji.

Upravljanje spomeničkom baštinom

Kao posljedica urbanih transformacija vezanih za Olimpijske igre 1992. godine Barcelona se pozicionirala unutar deset najznačajnijih gradova u svijetu, ne samo zbog urbanog turizma već i kao poslovno središte. Barcelona - grad "dobrog zdravlja" sinonim je za kvalitetu i turistička je poslastica. Od svih gradskih atrakcija upravo arhitektonska baština iz godine u godinu postaje za turiste najvažnijim aspektom.

U tako povoljnim okolnostima Kuća Batlló otvorila je svoja vrata za javnost 2002., u *Međunarodnoj godini Gaudíja*. Od tada su posjetitelji iz cijeloga svijeta bili

glavni promicatelji ovog osobitog, neobičnoga i jedinstvenog djela.

Od 2005. do danas Kuća Batlló pripada svjetskoj baštini, zajedno s drugim Gaudíjevim djelima. Osim toga, tijekom svih ovih godina nakon otvorenja za javnost Kuća Batlló se dokazala ne samo svojom umjetničkom vrijednošću već je poslužila i kao model privatnog upravljanja bez ikakvih javnih ili privatnih subvencija.

Upis na UNESCO-ovu listu Svjetske baštine i nagrada Europa Nostra 2004. pridonijeli su širenju utjecaja na međunarodnom planu. Oba su odličja poticajno djelovala na dodjelu drugih lokalnih i državnih priznanja kao što su: uvrštenje u Katalog spomenika Barcelone (1962.) te dobivanje potvrda nacionalnoga povijesnog spomenika (1900. - 1969.) i kulturnog dobra Zakonodavne skupštine Katalonije (Catálogo Monumental iz 1987.).

Uostalom, odabrani lokaliteti koji se nalaze na popisu svjetske baštine izabrani su upravo zbog svoje kvalitete i činjenice da je na najbolji način predstavljaju. To je, bez sumnje, veliko priznanje za Kuću Batlló.

Sva smo ta priznanja primili s oduševljenjem, ali i s velikom bojazni. Naime, sve naše akcije usmjerava jedna nit vodilja: upravljati tom baštinom i očuvati je na najbolji mogući način kako bi svi posjetitelji i buduće generacije mogli uživati u njoj.

Svjesni smo naših povlastica i izazova. Upravo se stoga pozivamo na talent potreban za besprijekorno upravljanje, te na ambiciozne ciljeve kada je riječ o očuvanju zgrade, razvoju našega korporativnog identiteta, našeg imena i kvalitete naših usluga: kulturalnih posjeta i najma veličanstvenih dvorana za svečane sjednice i skupštine.

Naša je dužnost osigurati samofinanciranje kako bismo garantirali dugoročnu održivost; okolnost kompetitivne prirode koja bi se mogla smatrati i nedostatkom s obzirom na druge subvencionirane entitete.

Kao privatno vlasništvo koje svojim limitiranim sredstvima i prostorom upravlja baštinom velike kulturne vrijednosti, moramo se oduprijeti intenzivnoj težnji za iskorištenjem prostora koja bi mogla naštetiti baštini, a generacijama ne bi donosila sredstva potrebna za skupo održavanje. To se posebice odnosi na dane otvorenih vrata, s neograničenim brojem besplatnih upita mnogobrojnih kolektiva ili bezbrojnih zahtjeva za snimanjem fotoreportaža u unutrašnjosti zgrade.

Dobro upravljati baštinom velike kulturne vrijednosti kao što je Kuća Batlló znači osigurati ravnotežu između očuvanja spomenika, kvalitete usluga i potrebnih financija. To utječe i na naše cijene koje su vjerojatno nešto više od uobičajenih, a opravdane položajem što ga ima jedan od najposjećenijih gradskih spomenika. To najbolje dokazuje činjenica da posjetitelji dolaze bez obzira na cijenu, a odlaze zadovoljni i prepuni emocija.

Kao zaposlenici Kuće Batlló uvijek se trudimo unijeti novosti i poboljšati usluge. Sa žarom i optimizmom gledamo u budućnost, s povjerenjem u promotore grada, a kulturu vidimo kao osnovnu duhovnu hranu.

Elementi diferencijacije Kuće Batlló

Jedinstvenost djela

Veličanstveno djelo Antonija Gaudija - osobito, jedinstveno i izvanredno - više je od zgrade; to je umjetnički mit, univerzalna i bezvremenska arhitektura i dizajn. Referentna točka modernizma, Kuća Batlló zavodi svojim alegorijskim vrijednostima kojima se prepuštaju svi oni koje vole fantastično i ekskluzivno... (Iz našeg kataloga)

Kuća Batlló jedan je od Gaudijevih stambenih projekata koji je upotrebio religijskim radovima, vrtovima i drugim dekorativnim elementima. Sagrađena je između 1904. i 1906. neograničenom kreativnom slobodom, u vremenu potpune umjetničke zrelosti arhitektonskoga genijalca.

Rezultat toga je slikovita zgrada, poznata po raskošnom pročelju, koja iznenađuje svojom vanjštinom i osvaja svojom unutrašnjošću. Jedinstvena je kako po kulturnim posjetima, tako i po veličanstvenim dvoranama namijenjenim svečanim sjednicama i skupštinama. Svojom se jedinstvenošću pretvorila u jednu od najprezentativnijih ikona Barcelone.

Kuća Batlló sjajno je umjetničko djelo u pravom smislu te riječi. Vrhunski spektakl za sva osjetila...

Smještena je na izvrsnoj lokaciji, na najotmjenijoj glavnoj aveniji jednoga od vodećih svjetskih gradova s obzirom na dotok broja posjetitelja. Riječ je o povlaštenom izlogu za tako ocharavajuću zgradu.

Svi su pogledi upereni u najuočljiviji dio, Kuće Batlló. Jedinstveno i prepoznatljivo pročelje, puno pokreta i boja, fantazije i alegorije, popularnih legendi, boja koje se mijenjaju sa svjetlošću dana, materijala koji se mijenjaju i oživljavaju. Izvor je inspiracije, vesela, tiskana

slika. Riječima profesora Bassegode, arhitektonski smiješak koji širi dušu.

Prestiž i glamur vladaju Kućom Batlló od samih početaka, od devedesetih godina prošlog stoljeća. Ona je ponajprije stjecište najotmjenijih svečanosti i važnijih događaja u gradu, a potom i mjesto kulturnih posjeta od kojih se mnogo očekivalo i koji su nizali uspjehe svih ovih godina.

Slijedeći taj put, Kuća Batlló potvrdila je svoje ime, rad i vlastiti korporativni identitet. Stil kojim se njome upravlja fleksibilan je i otvoren za nove ideje, kreativnost i inovacije. Događanja koje je organizirala sama Kuća Batlló medijski su intenzivno popraćena, kao i gotovo sve vijesti vezane za nju. Lakoći vođenja kuće pridonosi i činjenica da je obiteljsko poduzeće. Sve je to važno!

Iz prizme privatnog poduzeća

Kuća Batlló vlasništvo je obitelji s dugom i priznatom tradicijom među katalonskim obiteljskim poduzećima.

Svjesni su povlaštenog i prestižnog položaja, a dobro poslovanje još je veći izazov. Kako je riječ o obiteljskom poduzeću s vlasničkim udjelom u upravljanju, naglasak je na kvaliteti razvojnih aktivnosti vezanih uz očuvanje kulturnog dobra i boljoj ponudi usluga kako bi posjetitelj bio maksimalno zadovoljan, uz povoljan odnos ponude i cijene.

Činjenica da je riječ o privatnom poduzeću, sa stalno prisutnom upravom, omogućuje prilagodljivost i lakoću pri donošenju odluka, kao i osnivanje radnih grupa koje aktivno i dogovorno djeluju u svim sastavnicama administracije. To pridonosi boljoj pristupačnosti, učinkovitosti pri preuzimanju grupnih rezervacija te želji da se prihvate prijedlozi za boljitkom i težnje za uvođenjem novosti.

Slijedeći strategiju privatnog poduzeća, slijede se i izazovi i potrebe da se stvore prihodi nužni za pokrivanje troškova pogona. To se vlasništvo nikako ne bi moglo suočiti s deficitarnim rezultatima. Dobro upravljanje primorava ih da idu ukorak s cijenama konkurencije i da odrede cijene koje će im prije svega osigurati financijsku pokrivenost i dugoročnu održivost i solventnost.

Cijene koje određuje Kuća Batlló među najvišima su na tržištu. To ima dobre i loše strane. Vjerojatno se zbog toga gubi dio publike, no s druge strane, manja posjećenost ujedno dovodi do toga da se kulturna baština ne uništava pretjeranom uporabom.

Budući da kuća nema niti javne, niti privatne subvencije uprava preuzima sve rizike poslovanja, a ta joj vrsta autonomije i slobode olakšava upravljanje objektom.

Obiteljski i privatni karakter poduzeća pozitivan je i poticajan, ali ujedno obvezuje na dugoročno preuzimanje tog projekta. U ovom slučaju obiteljsko poduzeće i uprava su stalni, za razliku od gradskog poduzeća ili drugih poduzeća koja nisu u obiteljskom vlasništvu i u kojima je uprava osjetljiva na periodične promjene.

Dobro upravljati baštinom velike kulturne vrijednosti kao što je Kuća Batlló znači osigurati ravnotežu između očuvanja spomenika, kvalitete usluga i potrebnih financija.

Kuća Batlló vlasništvo je obitelji s dugom i priznatom tradicijom među katalonskim obiteljskim poduzećima. Svjesni su povlaštenog i prestižnog položaja, a dobro poslovanje još je veći izazov.

sl.7. Anđeli lučonoše. Svečano obilježavanje stote godišnjice.
© Casa Batlló, 2010.

sl.8. Oslikane maske. Svečano obilježavanje stote godišnjice.
© Casa Batlló, 2010.

sl.9. Arhitekt Jean Nouvel u Kući Batlló 2004. g. povodom obilježavanja stogodišnjice.
© Casa Batlló, 2010.

Ujedno smo pokušali razviti ime (*brand*) koje je prepoznatljivo po kvaliteti, zaštititi prava na reprodukciju fotografija i tako se suprotstaviti proizvodnji suvenira sumnjive kvalitete s motivima Kuće Batlló. Danas imamo nekoliko posjednika licence koji tiskaju knjige i proizvode kvalitetne suvenire po ovlaštenju Kuće Batlló. Razvoj našeg imena išao je ukorak s razvojem ugleda naše korporacije.

Naposljedku vjerujemo da je Kuća Batlló kao kulturno dobro, ali i zbog usluga koje pruža jedinstven prostor koji ne dopušta kvalitativnu usporedbu, te da može djelovati samostalno bez udovoljavanja ikakvim uvjetima. Svakako je potrebno održavati određeni nadzor nad zgradom kako bi taj jedinstveni spomenik kulture dao najbolje od najboljega.

Održavanje i obnova baštine

Tijekom posljednjih desetljeća u uzastopnim etapama se neprestano radilo na obnovi. Kuća Batlló dobila je 2004. godine nagradu Europa Nostra za zaštitu arhitektonske baštine. Cijelu restauraciju vodilo je građevinsko poduzeće Sapic, a nadgledao ju je arhitekt Javier Villanueva, uz povremene intervencije stručnjaka i znanstvenika kada je to bilo potrebno.

Izvođenje ovih radova podrazumijevalo je brojne poteškoće kako bi se dobile potrebne dozvole za rad od odgovarajućih državnih institucija za zaštitu baštine. Riječ je, općenito uzevši, o skupom i sporom procesu. Istodobno se trebalo oduprijeti financiranju radova privatnim kapitalom prije nego što zgrada bude namijenjena ekonomskim aktivnostima. Za vrijeme radova posljednjih godina, kad je kuća već bila otvorena za javnost, pojedini su njezini prostori morali biti zatvoreni, što je stvorilo teškoće za normalni razvoj radnih i ekonomskih aktivnosti.

Između 1989. i 1992. godine izvođeni su restauratorski radovi u prizemlju, podrumu i temeljima. Obnovljena su dva velika prozora koja gledaju na *patio* (op.ur. dvorišni prostor unutar stambene kuće u Španjolskoj) na

katu zvanom Planta Noble te je uveden izlaz za slučaj opasnosti. U istom su razdoblju obnovljeni stražnje pročelje, dvorište i terasa.

U isto vrijeme, između 1991. i 1992. godine, djelomično je obnovljena građa koja nije bila u sastavu dvorišta Planta Noble te su zamijenjene električne instalacije.

Godine 1998. i 1999. završena je obnova prvoga kata, gdje su danas smještene dvorane JUJOL i SALA VIP (dvorana za visoke goste). Pojačana je konstrukcija, napravljeni podovi i stropovi. Obnovljeno je dizalo s originalnom kabinom koju je dizajnirao Gaudí, s najmodernijom mehanizacijom i u skladu s važećim propisima o sigurnosti.

Između 2000. i 2001. obnovljeno je pročelje uz veliko zalaganje iskusnoga arhitekta Roberta Bruafua, poznatoga znalca Gaudijeve djela. Drugi se pokrov, kojim je Gaudí obogatio originalno pročelje, s vremenom počeo odvajati. Ta je restauracija možda bila najvažnija i najosjetljivija intervencija, ujedno i kirurški zahvat i obrtničko remek-djelo. Cijeli je rad vođen sa skele kako bi se vratili oštećeni dijelovi *de trencadisa*. (op.ur., vrsta mozaika rađenoga od razbijenih keramičkih dijelova ili fragmenata stakla).

Sljedeći korak bilo je obnavljanje tavanskog prostora i terase. Obnova je trajala tijekom 2003. i 2004. godine.

Trenutačno se obnavlja drugi kat, koji je u dosadašnjem stanju služio samo za internu uporabu. Zahvaljujući ovoj novoj izvedbi posjetitelji će moći uživati u većoj površini toga veličanstvenog spomenika kulture.

Tijekom svih ovih radova trebalo se brinuti i o drugim, iznimno osjetljivim poslovima povremenog održavanja, kao što su obnavljanje parketa, boje, drveta i originalne opreme.

sl.10. Predstava katalonske družine *Fura dels Baus* u prostorima Kuće Batlló 2004. g. povodom obilježavanja stogodišnjice.
© Casa Batlló, 2010.

sl.11. Primanje kod Njezina Veličanstva kraljice (na fotografiji s ravnateljicom Kuće Batlló gđom. Ninom Bernat) nakon svečano-
sti dodjele nagrade Europa Nostra 2004.
© Casa Batlló, 2010.

sl.12. Dodjela IBCC-ove (International Bureau of Cultural Capitals) diplome *Sedam čuda kulturne baštine Barcelone*.
© Casa Batlló, 2010.

sl.13. Osoblje zaduženo za funkcioniranje i organizaciju kulturalnih posjeta.
© Casa Batlló, 2010.

Važnija događanja

Donosimo kratak podsjetnik na najvažnija društvena događanja koja su omogućila da steknemo poziciju koju danas imamo, a koja su važna u izgradnji naše povijesne memorije.

- 2000.** Travanj, osnivanje Trgovačkog društva, Kuća Batlló S.L.
- 2001.** Pripojenje Vijeću za promociju
- 2002.** - *Međunarodne godine Gaudija.*
- 2002.** Ožujak, inauguracija kulturalnih posjeta u prostoru Planta Noble.
- 2004.** Ožujak, svečano otvorenje tavanskog prostora i terase.
- 2004.** Ožujak, osvećano otvorenje uz stotu godišnjicu postojanja. Svečana večera (*100 srca - 100 godina - 100 svijetla*).
- 2004.** Lipanj, otvorenje za posjete slabovidnih i slijepih osoba. Suradnja s organizacijom ONCE.
- 2005.** Važne reklamne kampanje. Transportes Metropolitanos de Barcelona, La Vanguardia.
- 2005.** Lipanj, preuzimanje nagrade *Europa Nostra* u Bergenu, Norveška.
- 2005. Srpanj, Svjetska baština UNESCO-a.
- 2005.** Studeni, primanje kod Njezina Veličanstva kraljice u palači Zarzuela nakon dobivanja nagrade *Europa Nostra 2004.*
- 2006.** Ožujak, službena objava za medije. Predstavljanje novosti i međunarodnih priznanja. Veličanstvena predstava katalonske družine Fura dels Baus. Kumstvo s arhitektom Jeanom Nouvelom.
- 2006.** Lipanj, tiskanje prigodne poštanske marke Kuće Batlló u limitiranoj nakladi na stoti rođendan.
- 2006.** Rujan, predstavljanje Kuće Batlló kao dobitnika nagrade *Europa Nostra 2004.* na međunarodnom forumu u organizaciji *The Best in Heritage* u Kazalištu Marina Držića u Dubrovniku.
- 2008.** Srpanj, dodjela IBOCC-ove (International Bureau of Cultural Capitals) diplome *Sedam čuda kulturne baštine Barcelone* u Templo Expiatorio katedrale Sagrada Familia.
- 2010.** Ožujak, uvrštena stalna izložba Gaudijeve namještaja. VIP dvorana. Obrtničke reprodukcije.

Veze

Kuća Batlló aktivno surađuje s najvažnijim turističkim zajednicama u gradu te s državnim i međunarodnim agencijama koje se bave upravljanjem baštinom. Održava prijateljske veze s drugim muzejima te s umjetničkim i kulturnim organizacijama, posebice s upraviteljstvima Gaudijevih djela u Barceloni, s vladinim institucijama, akademikima i znanstvenicima. Takvo međudjelovanje i umreženi rad, s ciljem suradnje i međusobnog savjetovanja, osigurava joj veliku važnost unutar tog sektora. Istodobno pridonosi promociji odnosa u svijetu koji muče iste brige.

Turisme iz Barcelone. Kuća Batlló aktivno surađuje s *Turisme* iz Barcelone, mješovitim društvom javnog i privatnog partnerstva u koje su uključeni Grad Barcelona, Transportes Metropolitanos de Barcelona (TMB) i Trgovačka komora, a koje promovira grad i turizam.

Suradnja s Kućom Batlló potpisuju i drugi turistički promotori grada kao što su *Bus Turistic* i *Barcelona Card*. Kuća Batlló povezana je i s *Barcelona Convention Bureauom* kojim upravlja *Turisme* iz Barcelone i koji promovira kongresni turizam u gradu.

Agencija za turizam Katalonije (ACT). Agencija za turizam Katalonije mješovito je javno-privatno društvo. Nedavno osnovana, zamjenjuje udruhu *Turisme de Catalunya* te se očekuje da bude glavni turistički promotor Katalonije u svijetu. Kuća Batlló povezana je uz ACT-ov Club Cultura sudjelovanjem u brojnim aktivnostima koje organizira ova agencija.

Unescocat. Riječ je o UNESCO-ovom centru u Kataloniji kojim koordinira španjolski UNESCO. Kao dio svjetske

kulturne baštine Kuća Batlló sudjeluje u aktivnostima što ih organizira UNESCO, čime se jamči primjena Konvencije o očuvanju svjetske baštine.

Best in Heritage. Međunarodna organizacija sa sjedištem u Hrvatskoj koja prati najbolje muzeje, spomenike te konzervatorske projekte na svjetskoj razini i s kojom Kuća Batlló surađuje otkad je dobila nagradu *Europa Nostra* za 2004. godinu.

Europa Nostra. Ta je udruga glas europske kulturne baštine, paneuropsko tijelo za kulturnu baštinu koju je priznala Europska komisija, izvršnog tijela Europske Unije. Kuća Batlló osvojila je nagradu za očuvanje arhitektonske baštine te je za Europu Nostru vezana od 2004. i od kandidature za tu nagradu, koju je dobila 2005. u norveškom Bergenu. Europska je unija 2002. utemeljila nagradu *European Union Prize for Cultural Heritage* i odlučila da njome upravlja *Europa Nostra*.

Udruženje vlasnika dvoraca i katalogiziranih spomeničkih građevina u Kataloniji - *Associació de Propietaris de Castells i Edificis Catalogats de Catalunya* (APECC - MONUMENTA). Kuća Batlló, kao zdanje uvedena je u katalog i sudjeluje u radu Udruženja vlasnika dvoraca i katalogiziranih spomeničkih građevina u Kataloniji.

International Bureau of Cultural Capitals (IBOCC). Kuću Batlló nominirao je 2008. godine IBOCC za jedno od *Sedam čuda Barcelone*. To je priznanje javno izglasano. IBOCC je institucija koja svojim međunarodnim vezama promiče kulturu i zbližava gradove cijeloga svijeta.

Gaudí Centre - Reus. Uspostavljena je obostrana suradnja s Gaudí Centrom iz Reusa, modernim centrom za interpretaciju svih Gaudijevih djela pod pokroviteljstvom *Turisme* iz Reusa.

Daniel Giralt-Miracle. Kritičar povijesti umjetnosti, povjesničar i povjerenik Međunarodne godine Gaudija 2002. Autor je brojnih publikacija i suradnik u njima.

MALÚ PIEDRABUENA, ravnateljica je kulturalnih posjeta, Kuća Batlló, Barcelona.

Prijevod sa španjolskoga jezika prevela: mr.sc. Daša Grković

CULTURAL HERITAGE AND MANAGEMENT: CASA BATLLÓ – ANTONI GAUDÍ – BARCELONA

The magnificent work of Antoni Gaudí – individual, unique and outstanding – is more than a building; it is an artistic myth, featuring architecture and design that are universal and eternal. A point of reference for Modernism, the Batlló House seduces with its allegorical values to which all those who love the fantastic and the exclusive will surrender.

The Casa Batlló was built between 1904 and 1906 with untrammelled creative liberty, at a time of the total artistic maturity of architect Antoni Gaudí. The result is a picturesque building known for its lavish façade, which astounds with its exterior and entrances with its interior. Its uniqueness has made it one of the most representative icons of Barcelona.

The numerous phases in the restoration of Casa Batlló, which has cultural heritage status, required considerable sources of funding, which were granted to an exceptionally worthwhile but unused architectural and cultural property of great value.

The whole of the restoration work was carried out by the Sapić building firm, with Javier Villanueva, architect, supervising, along with the occasional interventions of experts and scientists if and when required. The conduct of these works involved numerous difficulties before it was possible to obtain the required licenses for work from the appropriate state institutions for conservation of the heritage.

Between 1989 and 1992 restoration works to the ground floor, basement and foundations were carried out. Two large

skylights in the patio called Planta Noble were renovated, and an emergency exit was installed. In the same period, the rear elevation, the courtyard and terrace were renovated. Also at this time, from 1991 to 1992, material that was not part of the Planta Noble patio was partially restored. Electrical wiring was replaced. In 1998 and 1999 the renovation of the first floor was completed; today it houses the Jujol and Vip Rooms. The construction was reinforced, and flooring and ceilings were put in. The lift with the original cabin designed by Gaudí was renewed, with the most modern machinery, in line with current safety regulations. Between 2000 and 2001 the front elevation was renovated, with great input from experienced architect Roberto Bruafuo, a well-known connoisseur of the work of Gaudí. The next step was to restore the attic and the terraces. This work went on during 2003 and 2004.

As soon as 2000 and 2001 the Casa Batlló was host to some important world events. Many celebrations were held in Barcelona to do with the 150th anniversary celebration of the birth of Gaudí, while the city government proclaimed 2002 International Gaudí Year. At that time, no one was able to predict the generative power that would be created, a power that would extol our master to the skies. This most brilliant Catalan architect of all times would also make our city a mecca of urban tourism.

At the end of 2001, a few months before the opening, vigorous work on devising the contents of cultural visits went on.

Various proposals were considered for a scenario for an audio-guide, a cost estimate for the equipment was drawn up, work was done on designing the uniforms for the staff, personnel were deployed among the rooms, the museum shop was put in order and souvenirs for sale in it were designed, producers and suppliers being sought. Furthermore, the most suitable access to the interior and proper signage was devised in order to avoid crowding. A space for the sale of entrance tickets was set up, an information system for the shop was procured, and the system for telephone sales of entrance tickets was harmonised with the term box office. After enlargement of the exhibition space in 2004 to the attic and terrace (entered by steps from the light room), it was necessary to work on a cost estimate for new audio-visual equipment to enhance visits in terms of contents.

Rapprochement and cooperation with the most important local, regional and state tourist boards was of crucial importance for Casa Batlló, as heritage property and place of tourist interest, to be involved in promotional activity at local and international levels.

Since 2005 Casa Batlló has been part of the world heritage, together with other works by Gaudí.

Since its opening, Casa Batlló has not only proved itself by its artistic value but has served as a model for private management without any public or private subsidies.

Following the strategy of a private firm, it has known the challenges and needs to create revenue sufficient to cover the running costs. Properly managing the heritage of great cultural value, like Casa Batlló, means to ensure a balance between heritage preservation, quality of services and the necessary funding.

sl.14. Obiljetnička poštanska marka tiskana povodom stogodišnjice Kuće Batlló © Casa Batlló, 2010.